

De Kers

transcriptie: M. Leenstra

galjoot 4-5-1693 naar Azië

NA 1.04.02 (VOC) 1581 scan 166

In september 1696 van Bengalen [met adviezen naar Batavia]

NA 1.04.02 (VOC) 1575 scan 699

15-1-1697 als onderdeel van de retourvloot van Batavia naar patria

NA 1.04.02 (VOC) 4037 fol 1358 (scan 578)

Copia Copia

Maandag den 11 maart den agtbaren breeden raad der retourvloot vergadert sijnde ..

Den E. H.r commandeur en president deser retourvloot Hend=k pronk den agtbaren raad in vergadering bekent makende hoe dat op dato ht nood zeijn is gedaan , van 't galjoot d'kers, en desselfs gesaghebber, aan boord doen komen, vernam uijt deselve als dat de grote maset ven voenoemde bodem geheel aan stucken waar gebrooken en niet meer bequaem om mede te konnen zeijlen, waar op de timmerlieden aanstonts na boord van't galjoot sijn gevaaren, om die saak eens nader te ondesoeken, den agtbaren breeden raad dan gehoord hebbende 't rapport vande timmerluijden, en gesaghebber van't galjoot alsdat het selve wel iets konde geholpen werden, maar in geenen deel suffisant [scan 579] ommer mede te kunnen zeijlen na behooren daar wel twee a drie dagen goet weer ten nooden toe hadden, soo is dan dat den agtbaren breede raad na overweginge van al het geen omtrent deese saake dienstig konde zyn in overleg genomen hebbende, bevonden, dat door het traag zeijlen van't voorszegde galjoot de vloot dagelijcx veel veragtert wiert, en nu te meer soude geschieden, wanneer aan de stuckende mast geen zeijl conde gevoert werden na behooren twelk grootelijcx tot nadeel van d'E Comp- soude strecken om soo een rijk gelaaden vloot daar door te veragteren te meer dat ook het beste saijsoen van't jaar quam te verlopen, en dewijl het niet te betrouwen waar, 't voorsz galjoot alleen door zee te laten drijven, of zeijlen met zyn onbequaeme mast, soo heeft den breeden agtbaren raad daar op met eenparigheijt van stemmen g'oordeelt en goetgevonden het geen ten meeste diensten en voordeel van dE comp- soude kunnen strecken dat men eerst de goederen die in't voorsz galjoot waaren 't geen bestond in een weijnig Equipage goederen daar uijt te [1359] halen en't volk daar op bescheijden op de retour bodems te verdeelen, en dan het galjoot, off de leedige romp in de grond te booren. (onderstond) aldus beraamt en vast gesteld in't schip bantham op de z br=te van 16 ½ g=r datum als boven [ondertekend door een groot aantal leden van de breede raad]

[nog stond] accordeert met sijn principaal, actum in't schip bantham den 20=en junij a=o 1697

Accordeert intcasteel den goeden hoop den 29 Junij 1697

4038 scan 312

Deese op het teekenen gereet leggende, so quam den 20 en 21 maj den E. commandeur Pronk na een tegespoedige reijse, eijndelijk met de schepen Bamtam [etc] deesen baaij invallen Zij waren (volgens het ontfangen rapport van den geseijden E Commandeur) door veel stilte em calmte, als ook door het traag zeijlen van het Galjoot de Kers, dit laatste bij uEd groot Agtb- voor dit Gouvernement [de Kaap] aangeleijt en met haar in comp- mede den [fol 258] 5 Februarij uijt Zundas engte gescheijden opgehouden geweest, en ten eijnde de Retourvloot door 't geseijde Galjoot (dewijl sijn groote Mast op de Z.r breete van 16 ½ g= den 11 Maart daar aan volgende door storm was gebrokken) niet meer soude werden verlet; soo is derhalven ook 't selve Galjoot involge haar Luijder dreede Raads resolutie (na dat bevorend het Volk en 't goed over de voorschreven scheepen was verdeeld) in den grond geboord en hoewel de geseijde Retourvloot in een redelijke

goede constitutie (God lof) bij ons was verschenen en wij doenmaals ook vermeijnden, als genoechsaam kans siende omme deselve neffens de ceijlonse scheepen en het fregat de Matroos gecombineerd op het cortste na het vaderland te hebben kunnen depescheren so is de saak contrarie ons alle opinie uijtvallende (Godt betert) gebeurd dat de wind den 24 majj (als de Bataviase Scheepen den 20 en 21 d=0 daar te vooren [scan 313] nauwelijx 't Anker in den grond hadden laten vallen) tegens den avond geheel sterk uijt den N W=t en met reegen begon te waijen

Aankomst van de retourvloot aan de Kaap [4098 scan 496 "na een gantsch tegenspoedige reijse"]
20 en 21-5-1697,

Enkele dagen later verongelukten aan de Kaap de Oosterland en de Waddinxveen; de commandeur van de retourvloot Pronk overleed
vertrek 17-7-1697

Instructie Post [12-07-1645] een lichte en wel beseijlde fluijt
NA 1.04.02 (VOC) 1152, 294 [scan 489]

voor eerst haren wech nemen naer de Straete Sunda ende daer [scan 490] buijten op ruijnte gecomen sijnde, ten naeste bij zuijt waert over steecken om in de generale zuijt oost pasaet wint ofte tot op de zuijder breete van 10: 11: 12: a 14 graden te comen ende van daer (in de meeste en beste passaet blijvende) tot spoediger aenlangingh van wester lenghte seijlen west te zuijden (de variatie des Compas afgetrocken) mitsgaders soo voorts tot ontrent de langhte van Mauritius Eijlant van waer dient te loopen zuijt west ten westen om boven [dwz ten zuiden van] Madagascar te geraecken op de hooghte van ontrenb 26 en 27 graden alwaer groot voordeel van stroom vinden sult vermits die daer gestadich naede zuijt treckt

Boven Madagascar gecomen sijnde hebt gissingh te maecken dat het lant vande Caep ontrent punte de primere dat is tusschen de 32 ende 33: graden aen doet om alsoo met de noordelijcke winden welcke daer in augustus ende september gemeenlijck waijoen ende onder de wal goet weer maken int gesicht vant lant naer de Caep d; aguilhas af te sacken, siende bij tijts wel uijt alsoo door den harden votganck ende 't loopen der stroomen omtrent Madagascar ende 't lant van natal veel eer als gist sout ontmoeten sult ,